

[Transcript] Dagens Eko / Inatt slopas det svenska danstillståndet

Emilia, får man dansa vad man vill i Sverige?

Nej, inte än, men vid midnatt så får man det.

Det här är dagens ekomer, Robin Olin.

I dag, historien om det slopade svenska danstillståndet.

Det var en sen augusti, vi i säsongen började ta slugan.

Det var en säsong i dag.

Det är sen sommarkväll, och på en klubb i centrala Stockholm pågår fästandet för fullt.

Klockan var ganska sent, också runt sedan 0-2.

Krögaren Andreas Højstad är där och ser över sin verksamhet.

Det verkar till en början inte vara nåt särskilt med just den här kvällen.

Musik spelas, folk dricker, fyra turister står och dansar lite ute på uteservering.

Så plötsligt kommer fyra uniformerade poliser in och sa att de skulle här för att kolla dans.

Efter polisens tillslag delges Højstad misstänka om brott.

Och brottet.

Jo, på hans bar har det förekommit dans, utan danstillstånd.

Jag blev inte dömd, men jag har på polisförhör, och när jag frågade mig om brottet, kunde det vara på den här brottet, så kunde det vara upp mot två svängelser.

Yes, det är Emilia Aro, reporter på Ekot.

Okej, Emilia, jag tror att vi får ta det här från början.

Ett danstillstånd. Vad är det egentligen?

Ja, och från början är det ganska länge sen. Det har funnits i 67 år sedan, 1956.

Och det är helt enkelt ett tillstånd du behöver ha som krögare eller arrangör för att få ha en så kallad danstillställning.

Alltså, att folk ska dansa, det måste man ha tillstånd för i Sverige.

Och hur blev det så då?

Ja, men det började då med det så kallade dansbanen i ländet, så det är alltså 40-50-talet vi snackar om då.

Längre bort.

De björkarna så är det ett stånd där man kan köpa kaffe och vätskudrycker.

Och så fort musiken spelar upp, så rinner det folk in överallt i kran.

Vänniskor kommer från massa olika ställen runt om i bygden.

Om flickorna står på rad och väntar och blir uppdjudna och de haft papilloter i sitt kortklipp, ta hår hela natten för att få till den här fluffiga 50-talsfresyra.

Vad har vi nu för flickor? Sådana ni tjänar eller sådana ni inte tjänar?

Eller sådana som man inte tjänar.

Det var för det idag.

Det började som nånting som nykterhetsrörelsen och arbetarrörelsen anordnade för att folk på landsbygden

och så skulle kunna få ha en kul kväll med lite musik och dans och så där.

Moralen bland dagens ungdom. Kanske är se och så.

Men som ofta händer med ungdomskultur så blev det då etablissemang ganska oroliga för vad man skulle ha för sig på de här dansbanekvällarna.

Efter att ha fått känslorna till lagom temperatur genom där vidrika dansen och någon klunksprit går man till skrymslorna kring nöjusplatsen och tillfredsställer där sina sexuella BR.

Men är det lite moralpanik, det här dansbaneländet?

Ja, precis. Det har beskrivits som en av våra stora moralpaniker att man var väldigt rädd för vad som händer när flickor och pojkar träffas på kvällen och det kanske inte är någon förälder eller nåt förkläde där som kan hålla koll på en. Och man såg också dans om någon typ av parningsrit och nånting moraliskt förkastligt i sig med sving och jitterbugg och allt som man höll på med då.

Så det är absolut någon typ av moralism som ligger bakom att man inför den här lagen.

Man är rädd för vad som händer när folk dansar helt enkelt.

Man talar om dansbaneländet.

Ja, det får man inte säga att det är nåt i länder på dansbaneln, men det händer nog efter sin dans när det är så lätt.

Och då kommer dansstillståndet?

Precis, 1956 infördes stiftar man dansstillståndet och det har funnits sen dess även om det kanske har ändrat form lite på senare år.

Och det är en lag, eller?

Precis, det är att man måste söka ett tillstånd för att ha en dansstillställning.

Och nu för tiden så handlar det ju mer om vilken typ av säkerhetsarrangemang man måste ha kring en sån där dansstillställning.

Om du har en nattklubb måste du ha exantal ordningsvakter och du måste ha viss typ av brandskydd som man kanske inte behöver ha på en vanlig krog.

Men hur har det funkade då efter det här dansbaneländet?

Alltså, vad har man behövt göra om man vill dansa?

Ja, alltså om du ska arrangera en tillställning med dans då.

Då behöver du söka tillstånd hos polisen.

Minst sju dagar i förväg så måste du skicka in en ansökan om att få ha dans.

Och då kan polisen meddela villkor, alltså du måste ha såhär många ordningsvakter eller du måste ha den här typen av brandskydd och ljudnivåer och all den typen av grejer har det handlat om.

Och de kan ju också ge dig avslag på att tillståndsansökan om de tycker att du inte verkar vara avseriös

eller att du inte gör det du ska.

Och om det ändå är så att du gör din, genomför din dans tillställning då då kan du få böter eller fängelse upp till sex månader.

Ja, alltså det är inte så att om jag går ut på en bar och så får jag filing och ta lite dans till, det är inte jag som blir bestraffad då utan det är den som äger stället.

Precis, den som arrangerar det stället du dansar på.

Om det är ett typ av arrangemang då, alltså en krog eller en klubb eller nånting då ska du som krögare eller som arrangör ha en viss typ av koll på det som dina gäster gör.

Och jag tänker ibland kan det vara lite svårt att stoppa folk från att dansa också eller hur ska de hantera det?

Krögare måste ju se till att det inte blir dans om de inte har ett dans i stånd så att de har behövt ha vakter som säger till eller folk i baran kanske säger till.

Jag pratade med en krögare som berättade att han efter att han varit inne på polisförhör för att folk hade dansat så hade han byggt baren mitt på den öppna ytan

[Transcript] Dagens Eko / Inatt slopas det svenska danstillståndet

som då polisen ansåg var dansgolvet.

Han var också tvungen att plocka ner blinkande lampor, sådana disco-lampor för det är uppmanade till dans.

Dansuppvigling som pågick.

Men det är ju ändå någonting med det här att man ska behöva söka tillstånd för att dansa som känns att det hör kanske bättre hemma där i dansbanegulldålden än senare. Det känns lite gammeldags.

Har det inte varit nåt motstånd? Försöker folk inte att göra revolutioner mot det här?

Jo väldigt många som har tyckt att det varit väldigt gammeldags.

Och krögare är väl nog en grupp som har varit emot det här ganska länge.

Det tycker jag är jättekonstigt. Jag har aldrig hört förut.

Jag tycker det är gammalmodigt.

Det är inte rimligt med alla dessa tillstånd som vi jobbar i den här branschen har.

Och sen har det ju historiskt funnits andra grupper som har varit emot det som på 90-talet den här stora ravesenen som var då.

Där till exempel Svartklubben Docklands lyft fram

som är ett exempel på några som ville att alla begränsningar skulle tas bort från nattlivet så att man kunde fästa helt fritt.

Vid förra helgens rasia gjorde 60 beslag av bland annat drogerna XTC, LSD och Amfetamin därför att det polisen förbjudit fler fäster.

Kanske väldigt väldigt fritt ibland.

Det handlar ju naturligtvis om droger och andra saker också.

Men det som är intressant där är att man har sett att polisen vill stänga ner de här fästerna för man ansåg att det var oordning och gick väl in på dem för att leta efter droger eller någonting annat.

Men man hittade kanske inte någonting men då kunde man stänga ner det med hänvisning till att folk dansade utan dans till stopp.

Polisen lyckades inte stänga av musiken.

Elkontakterna var nämligen gömda.

Den drygtimme tog det att släpa ut dansarna.

Då drar poliserna fram det gamla dans till stopp.

Exakt viftar med pappret från 1956 och säger så här får ni inte göra utan tillstånd.

Så det var väl någon typ av protest mot alla typer av begränsningar.

Sedan har det funnits många som tyckte att det här varit lite lejligt.

Och man kan väl säga att under 90-talet så blev det en större och större rörelse.

Men den sattes lite stopp av den som kallade diskoteksbranden i Göteborg i 1998.

Så det gjorde jag att nödutgången plötsligt var inte längre än nödutgång.

Den här var ju billamman med borda, stolen.

Ja, det här var ju en fruktansvärd tragedi.

De flesta av dem som avledde diskoteksbranden dog av rökagdsförgiftning.

Ja, på bara några minuter så sattes ju hela makadonska föreningen där den här festen ägde rum i brand.

Och det är 63 personer, unga människor som dör och över 200 skadas.

Och de som var inne här berättar om att det är plötsligt brand överallt.

Och att de var tvungen att klättra över sina vänerskroppar för att kunna komma ut från den här fruktansvärda infernet som var där inne.

Och i det här lilla rummet såg jag att det var bara en massa silhouetter av människor som såg ut som de sov.

Den branden var ju anlagd, så det var ju därför det började brinna.

Men man har ju efterhandssätt att om man hade haft ett dansstillstånd så kanske man hade haft en tillsyn som gjorde att man inte hade tätt igen de nödutgångar som fanns.

Och att det här utrymmet där det började brinna och var jättemycket möbler som kunde pyra i fred att det kanske inte hade blivit ett sådant brandförlopp om man hade haft en tillsyn som man ju då får genom dansstillståndet.

Och så även om själva problemet där inte var att folk dansade så hade det med ett sådant tillsånd kunnat komma in kontroller som hade kanske kunnat göra någon skillnad då.

Precis så. Och det jag har läst att krögare i flera år efteråt kände att poliserna blev väldigt mycket hårdare med dansstillståndet efter diskoteksbranden.

Att det fick ett uppsving, att det var viktigt att ha ett dansstillstånd.

Och politiskt har det funnits ett stöd, ett starkt stöd för dansstillståndet bland våra partier.

Under 2000-talet kunde man kanske inte kunna säga att det har funnits ett starkt stöd för dansstillståndet men man har ändå röstat om det flera gånger i riksdagen.

Både 2005 och 2011 röstade riksdagen om att slopa dansstillståndet och sa då att man inte skulle göra det utan att man skulle ha kvar det för att man tyckte just att den där säkerhetsaspekten var viktigare än att man kanske gör det lite mindre krångligt för krögare.

Sen 2011, 2014, någonstans där började hända någonting, fler motioner kommer in och det blir allt svårare att hitta folk som är för dansstillståndet.

2014 försökte Petri Anonen en debatt där en centepartist skulle vara emot dansstillståndet men de hittade ingen som kunde försvara dansstillståndet. Det var ingen som ville ställa sig upp och säga vad som var bra med det.

På senare tid verkar det vara svårt att hitta motdebatörer i den här frågan och det visade sig senast i förra veckan där jag var tillfrågad om att vara med i Petri men där man inte lyckades hitta någon som ville försvara dansstillståndet.

Det blev ensam dans där för centepartisten.

Dancing on my own, verkligen.

Men det går väl att säga att sen 2014 i alla fall så har det kanske inte funnits en så stark opinion att ha kvar dansstillståndet, medans älskan mot det kanske har växt mer och mer.

Och 2016 så klubbades det faktiskt i riksdagen att det skulle ta sport.

Men det man beslutade om då, det var ett så kallat tillkännagivande, att riksdagen säger åt regeringen nu vill vi att ni ska lägga fram ett lagförslag om det här och då var det helt unisont i riksdagen så beslutade man om att säga åt regeringen det här.

Och då när det klubbade så uppstod det spontan dans på min torget där utanför regeringen eller riksdagens hus.

Anledningen till det är att riksdagen under eftermiddagen klubba det vänsterpartiets motion om att avskaffa det omstrida dansstillståndet.

Och det är ju bland annat det här docklandsgänget som är med och anordna det, så de är fortfarande starka förespråkare för att ta bort det här.

Men sen efter 2016 så händer det ingenting.

[Transcript] Dagens Eko / Inatt slopas det svenska dansstillståndet

Varför det då?

Det är en väldigt bra fråga, det är ju socialdemokraterna som styr då och justitieminister Morgan Johansson som är dåvarande justitieministern, han tillsätter en utredning.

Och så går vi vidare för idag så kom ett förslag, lagren om den så kallade dansstillståndet började förändras men inte avskaffas helt, det har en statlig promemoria kommit fram till.

Dansstillståndsutredning?

Precis, men det är ju över ett år senare och den blir klara av 2018 och då kommer man också fram till att man kanske inte ens ska ta bort det här, man kanske bara ska slimma det lite så det gäller nattklubbar men inte krogar och så där.

Utredningen har lätts av Kamar Rättsrådet Pia Cedemark.

Många dansstillstånd är med för risker på grund av bråk och konflikter och på grund av eventuella bränder och andra olyckor.

Man vill ha kvar de här säkerhetsgrejerna, men det kommer inte efter den här utredningen, det kommer inget förslag från Riksland, det är tyst.

Besk, Corona-medicin från regeringen Max 8 får träffas.

Ända fram tills pandemin.

Och då till att debattera svaret från stadsrådet Mikael Danberg, Socialdemokraterna på Interplation 359 av Tobias Andersson, Sverigedemokraterna avskaffande av krav på dansstillstånd.

Jag kan gå så långt nu som att säga att det här är inte prioriterat just nu.

Och då är det väl kanske inte sagt att jag alltid går ut och dansar ändå?

Nej, det kommer laga om att man ska sitta ner i små sällskap snarare än att stå nära varandra och dansa, så det fördryder väl den här processen igen.

Men det kommer inget sånt här förslag i närtid.

Vi har en coronakris just nu där vi försöker få människor att ta eget ansvar.

Och det är väl kanske därför det har drit nu till 2023, för att man ska ta bort det.

Och det är ju nu en moderat ledd regering och det här är väl kanske inte deras hjärtefråga, men ändå en fråga som de har drivit längst av alla partier nästan.

De senaste åren så har flera moderater lagt fram motioner till riksdagen om att avskaffa dansstillståndet, men alla har fått avslag.

Och hur går det till då? Vad blir genombrottet för att slopa det här tillståndet?

Nej, men det är väl just det. Det är nästan ingen som är för att ta kvar det.

Och det blir ett regeringsskifte och nuvarande justitieminister Gunnar Strömmel säger att det här är en efterlängtd frihetsreform.

Jag sa ju det faktiskt i en tid intervju när jag tillträdde och nu fick välja någon lag som jag tycker borde ta oss bort, så är den som gäller dansstillstånden.

Han lägger liksom mycket stora tankar i det här då.

Det gör han och det är väl någon typ av symbol att vi har varit ett land där det krävs ett tillstånd för att få anordna dans.

Men vad är det som händer nu i natt då, vid midnatt?

Ja men från och med natt så behöver man ju då inte ha ett tillstånd och det som kan hända är ju att det blir mer spontantans.

Men ska vi avsluta med att testa lite eller?

Jag har något här. Det ska vi se bara.

Jag anordnar en spontansdans.

Det är bara att köra.

Ja men det här tror jag att jag kommer kunna dansa kallig innan.

Det är svårt när man hör lurerna på sig.

Men sen är frågan om det i praktiken kommer bli så stor skillnad.

Va? Vad menar du?

Det är ju så att istället för att försöka tillstånd så måste man ju nu anmäla till polisen om man ska ha en så kallad dansstillställning.

Det är ju så att istället för att försöka tillstånd så måste man ju nu anmäla till polisen om man ska ha en så kallad dansstillställning.

Det är samma villkor som vi har idag.

Till exempel kopplat till brandskydd, utrymningsvägar, hur många personer man får vara i lokalen och så vidare.

Och om man inte följer det här så kan man fortfarande bli straffad.

Så i praktiken kanske inte är så stor skillnad.

Du behöver inte ha ett tillstånd men du behöver anmäla.

De säger att man ska kunna göra det muntligt men när jag pratar med polisen så säger de att det kanske inte kommer gå och läsa upp detaljer.

Det kommer gå och läsa upp detaljer om brandskyddet i telefon på ett vettigt sätt.

Det blir ju en dansanmälan istället.

Exakt så.

Tack Emilia.

Tack.

Och det var allt från dagens ECO.

Programledare var Robin Olin, gäst Emilia Aro, producerade gjorde jag Felix Österpersoner.

Om du vill ha den här videon så kan du lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.

Och du kan lämna upp den här videon.